

QVAESTIO MEDICA MATVTINIS AGITANDA DISPUTATIONIBVS
IN SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS XVIII. MARTII, M. CLAVDIO BAZIN
DOCTORE MEDICO MODERATORE.

An à sola copia humoris Epilepsia?

QUEREVRVM partium corporis principum prima, iugis sensuum ac motionum scaturigo, immutabilis facultatum principum sedes, vt praestantissimis pollet virtutibus, sic affectibus summo perè miserandis, iisque quamplurimis, obiectum conspicitur. Nullum siquidem morbi genus caeco apertove marte ipsum non exercet. Intemperies omnis, organi immoderatio, ac vnitatis dissolutio ^{et ipsa} ipsius perpetuo minitantur, functiones vt obrutent, demoliantur, intercipient: nullis denique non pertentatur symptomatis: inter quæ varium & portentosum genus est Epilepsia, terribilis vtrique, accessionibus peracuta, vna quandoquidè hominem rapit, cuius triste spectaculum, turpis & exitus. Hæc licet acutissimorum more perbreues habeat paroxysmos, diuturnorum tamen ideam fortitur & naturam.

NO C portentosum symptoma, cuius æmula sternaatio, in numerum deprauatarum cerebri, noxium excutientis, expultricum functionum percensendum est, quæ vt à causis excedentibus grauius lacecita parte immoderatus proritantur, sic cunctas etiam quibuscumque ipsi inest familiaritatis consensus, consortij lege in perturbationem abripiunt. Hinc inordinatus non modo cerebri, verum etiam totius corporis deprauatus motus; hinc sensuum omnium, atque adeo mentis ipsius oblatio. Cuius quidem affectionis non modo à conuulsio motu, verum etiam à conuulsione prorsus distincta ratio. Cum vero pars quæque nostri & intestino turgat dissidio, & externis fusc pateat iniuriis, quorum potens vtrumque moliri exitium, quid dubium est hinc & inde cerebro perniciem imminere? posseque ipsius proritari facultates Epilepsiamque cieri? eandemque hinc & inde scaterere geminam?

AM IMMANIS affectus, inter earum apoplexiamque constituti, causa qualibet materia (non nuda qualitas) quæ siue obscuris, vt venenatis, siue manifestis, vt copia distendente, grauantè, acrimonia & similibus, cerebri depellentem facultatem grauius lacecit ac proritat, quæ inibi si gradatè collecta succreuerit primariam Epilepsiam parit, melancholica quidem in melancholicum affectum facili turram transiit, pituitosa vero pronò lapsu in apoplexiam paraplegiamve cessuræ, prout ipsa replevit labes. Si vero aliunde tenuior, nimirum vapor aut halitus, translata, vt ab assumpto, aut ab intus genito veneno, vel à quouis alio affectu parte ex aliqua in cerebrum conscenderit, alteram parit ex consensu Epilepsiae speciem, haud vnquam consecutaria exceptam paralyti.

OEDALAMITAS hæc solo sæuit quocunque, ætati nulli non noxia, sexui infesta vtrique, multis animantibus grauis, homini tamen grauior, pueris frequentior, & viris, & regionibus calidis; frigidis vero contra & mulieribus senibusque rarior, periculosior tamen accidit. In ipsa quæ per consensum excitatur sensuum assollet oblatio leuior adesse, motus conuulsuius vehementior, breuior tamen accessio tota, quæque raro, vel quamparcissima spumâ (cuius generatio ab ea quæ in resolutis & strangulatis exprimitur distincta) excretâ terminatur. In primaria contra, minor sit tardiorque motus, at sensuum oppressio maior. vberiorque ore spuma profunditur: at si parciore, aut si crebrius inuadant infulsus longiusve protrahantur, periculum minantur grauius, suntque, ni mors ipsa properatâ præuertat, futuræ paralytis apoplexiæve triste præludium.

IC VEROMORBUS, quem frustra vt sacrum seu diuinum plebecula perhorrescit: cum eisdem exoriatur è causis à quibus & reliqui, curationis etiam iisdem è fontibus sunt indicationes depromendæ. Itaque vt à cerebro, robur instaurandum perpetuoque conseruandum indicatur, sic ab affectu, causa imprimis præparanda, atterenda, extirpanda; alterantibus, alexiterijs, vacuâtibus, vniuersalibus, particularibus; Diætâ simili, temperata, contraria; Chirurgia, quæ ferrum, flammam, vincula adhibeat; Pharmacia omnigenum præsidiorum instructa suppellectile; ac nunc tantum ex ijs aliquibus; nunc vero pluribus; pro ratione affectus primigenij vel per consensum: ex labe generationis è principijs tractata, aut aliunde contracta; in lactantibus, ab lactatis, pueris, adolescentibus, iuuenibus, in quibus si ante cessæ ætatis, victus, & regionis auxilia irita præterierint. Therapeutices ^{medicina} sedulo accensenda, maturoque promouenda consilio, qua tandem peruicacis morbi ^{quædam} edometur, ne cum ipsa postremum ætatis subsidium lues elluserit, eadem inclinantis naturæ viribus potentior & obfirmata veritate, ægrum perpetuæ præsidiorum custodiæ contorquendum obiciat, aut eundem ipsa diris cruciatibus immaniter exerceat per tempus vitæ reliquum.

Ergo non à sola copia humoris Epilepsia.

Asserebat NICOLAVS HENAVLT Cadusanus Lingonenfis anno domini 1610.